

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
факультет історії і права

*кафедра цивільно-правових дисциплін і трудового права
імені професора О.І. Процевського*

*кафедра державно-правових дисциплін,
кримінального права і процесу*

Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

кафедра правового регулювання економіки

Матеріали круглого столу
до Дня юриста

***«Виклики правничої
професії
в умовах воєнного
стану»***

06 жовтня 2022 року

м. Харків

Виклики правничої професії в умовах воєнного стану : тези доповідей та наукових повідомлень учасників круглого столу присвяченого до Дня юриста (6 жовтня 2022 року) / уклад.: О.О. Коваленко, Т.Г. Головань, М.Д. Ждан ; за ред. О.О. Коваленко. – Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. – 158 с.

У збірнику розміщено тексти наукових доповідей та повідомлень, присвячених актуальним проблемам правничої професії в умовах воєнного стану.

Видання адресоване вченим, аспірантам, докторантам, викладачам закладів юридичної освіти, працівникам суду, адвокатури, органам юстиції, співробітникам Державної служби зайнятості України, практикуючим юристам, громадським діячам, профспілковим активістам, іншим особам, що цікавляться проблемами правничої професії в умовах воєнного стану.

Матеріали круглого столу оприлюднені у електронному вигляді на сервері відкритого електронного архіву (репозитарію) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди EKhNPUiR (електронний архів): <http://dspace.hnpu.edu.ua/> та на сайті факультету історії і права: <http://www.hnpu-laws.in.ua/> у розділі «Наука».

Інформація про оргкомітет. Координацію проведення круглого столу здійснює кафедра цивільно-правових дисциплін і трудового права імені професора О.І. Процевського та кафедра державно-правових дисциплін, кримінального права і процесу – тел.: +38(057)700-35-16, e-mail: trudkonf.hnpu@gmail.com)

Коваленко Олена Олександрівна (в.о. завідувача кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права імені професора О.І. Процевського д-р юрид. наук, професор) +38(057)598-98-75;

Головань Тетяна Георгіївна (в.о. завідувача кафедри державно-правових дисциплін, кримінального права і процесу канд. юрид. наук, доцент) +38(067)681-93-90;

Ждан Микола Дмитрович (канд. юрид. наук, доцент) +38(063)948-05-19.

Оргкомітет круглого столу не завжди поділяє думку учасників. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники та їх наукові керівники.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів круглого столу посилання на джерела є обов'язковим.

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди
протокол №10 від 19 жовтня 2022 р.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2022

<i>Гончаренко К.Ю. СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ НОВОВВЕДЕНЬ ДО КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ: СТАТТЯ 111-1 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ</i>	128
<i>Долмат Д.Р. ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ</i>	132
<i>Глющенко А.С. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВІДМЕЖУВАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ</i>	135
<i>Нічипоренко Д.О. ІДЕЯ СРОДНОСТІ ПРАЦІ Г.С. СКОВОРОДИ ЯК ВАЖЛИВА ЗМІСТОВНА СКЛАДОВА ВИЗНАЧЕННЯ ПРИРОДИ СУЧАСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ - ЗАХОДУ ЩОДО СПРИЯННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ</i>	137
<i>Шейко К.В. СУДОВА ПРАКТИКА: ВИПРОБУВАННЯ ВІЙНОЮ</i>	139
<i>Баранник С.О. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ</i>	142
<i>Герасєва П.А. МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ВЛАСНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</i>	145
<i>Герасєва П.А. ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ ВИПРОБУВАННЯ ПРИ ПРИЙНЯТІ НА РОБОТУ ПІД ЧАС ДОВОЄННОГО І ВОЄННОГО ЧАСУ</i>	147
<i>Єгіян А.Д. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	149
<i>Максименко А.В. ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ КРАЇНИ-АГРЕСОРА</i>	151
<i>Соломонова К.О. САМОСУД ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА В УКРАЇНІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ</i>	154

УДК 349.2

Герасєва Поліна Анатоліївна,
студентка 3 курсу факультету історії і права
Спеціальність 081 Право
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
e-mail: gerasevapolina06@gmail.com
Науковий керівник: *Коваленко Олена Олександрівна,*
в.о. завідувача кафедри цивільно-правових дисциплін і
трудового права імені професора О.І. Процевського
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди,
доктор юридичних наук, професор

ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ ВИПРОБУВАННЯ ПРИ ПРИЙНЯТІ НА РОБОТУ ПІД ЧАС ДОВОЄННОГО І ВОЄННОГО ЧАСУ

В даний час тема правового регулювання додаткової умови трудового договору - випробування під час прийому на роботу є актуальною серед усіх претендентів на ту чи іншу посаду.

Щоб прийняти кращих працівників, роботодавці часто встановлюють випробування для нових працівників - тому що протягом цього періоду роботодавець може оцінити роботу працівника і визначити рівень його кваліфікації і ставлення до роботи.

Згідно зі ст. 26 Кодексу законів про працю України (далі-КЗпП України), угодою сторін може встановлюватись випробування кандидатові, щоб перевірити, чи підходить працівник для виконання дорученої йому роботи. Водночас важливо не тільки правильно застосовувати норми законодавства щодо випробування, а й правильним чином оформлювати умову про випробування.

Встановлення випробування не залежить від кваліфікації та досвіду працівника. Воно створено для визначення придатності до виконання конкретної роботи.

Адже адміністрація підприємства повинна бути впевнена, що наймає справді професіонала. За КЗпП України випробування до певних категорій працівників застосовувати не можна. Наприклад, при прийомі на роботу в іншому регіоні, при переведенні на інше підприємство, установу або організацію особам віком до вісімнадцяти років; молодим робітникам після закінчення професійних навчально-виховних закладів; молодим спеціалістам після закінчення вищих навчальних закладів (які приймаються на роботу на підставі направлення на роботу); особам, звільненим у запас з військової чи альтернативної (невійськової) служби тощо [1, ст.26].

Відповідно до статті 27 КЗпП України випробувальний термін не повинен перевищувати трьох місяців [1]. Водночас закон не забороняє встановлювати короткий випробувальний термін або не встановлювати його взагалі.

У деяких випадках випробування може тривати шість місяців. Встановлення такого випробувального терміну для працівників потребує згоди профспілкового комітету. Якщо такої угоди немає або в організації відсутня профспілкова організація, встановлення випробувального терміну тривалістю понад три місяці незаконне, і працівники можуть оскаржити це в суді. Для працівників випробувальний термін не може перевищувати одного місяця.

До строку випробування не включаються періоди: тимчасової непрацездатності; перебування в короткостроковій відпустці без збереження заробітної плати; перебування у відпустці у зв'язку з навчанням; інші періоди відсутності працівника на робочому місці з поважних причин.

Тому необхідно виходити з фактичного робочого часу і не враховувати кількість днів, протягом яких працівники відсутні з поважних причин. Проте загальний строк випробування не повинен перевищувати строку, передбаченого трудовим договором та наказом про прийняття на роботу.

15.03.2022 року вступив в дію Закон «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану». Через війну в Україні, законодавці змінили деякі правила трудових відносин та спростили процедуру прийому працівників на роботу. Спрощення виражається в тому, що на час дії воєнного стану працівник та роботодавець мають право за згодою сторін укласти не письмовий трудовий договір, а усний. А вже після завершення воєнного стану, потрібно буде укласти письмовий договір.

Приймати на роботу з випробуванням під час війни також можна. Більш того, тепер немає обмежень, як раніше. Тепер усім категоріям працівників можна встановлювати випробування. Як зазначає ч.2 ст.2 Закону № 2136, роботодавець може встановити випробування при прийнятті на роботу під час воєнного стану на роботу будь-якому працівнику [3].

Резюмуючи вищесказане, можна зробити висновок, що в даний час в Україні проблема випробування працівників при прийомі на роботу стоїть досить серйозно, адже, на мою думку, відсутність обмежень на встановлення випробування щодо категорій працівників не є необхідністю в умовах воєнного стану, а лише є приводом для можливих порушень трудових прав працівників. Тому, видається, дану номру потрібно виключити і використовувати ті обмеження, що встановлюються чинним КЗпП України.

Список використаних джерел

1. Кодекс законів про працю України: Закон України від 19.08.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>. 2. Закон України про організацію трудових відносин під час воєнного стану від 15 березня 2022 року № 2136-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>.